

РЕЗОЛЮЦІЯ

учасників Круглого столу на тему: «Актуальні питання розвитку виробництва та формування ринку товарів для дітей»

м. Київ

18 червня 2019 року

Учасники засідання Круглого столу зазначили, що розвиток промислового виробництва, спрямованого на забезпечення всебічних потреб дітей, є соціально важливим компонентом суспільного та економічного процвітання України.

Стратегічним документом щодо реалізації державної політики стосовно дітей впродовж останніх десятиліть була Національна програма "Діти України", затверджена Указом Президента України від 18 січня 1996 року № 63 та її продовження відповідно до Указу Президента України від 24 січня 2001 року № 42 "Про додаткові заходи щодо забезпечення виконання Національної програми "Діти України" до 2005 року".

Нажаль, з того часу в нашій країні відсутній державний програмний документ, який визначав би державну стратегію у сфері забезпечення всебічних потреб дітей.

Одним з найважливіших завдань соціально орієнтованої держави є сприяння розвитку молодого покоління, задоволення його потреб та виконання обов'язків, передбачених Конвенцією ООН про права дитини, Всесвітньою декларацією про забезпечення виживання, захисту і розвитку дітей та Планом дій щодо її виконання.

Втілення в життя вимог цих міжнародних документів потребує невідкладних дій на державному рівні, до яких має долучитися вітчизняна промисловість, що має достатній потенціал для якісного забезпечення потреб підростаючого покоління різнобічним конкурентоздатним якісним продуктом.

Суттєвий поштовх для розвитку виробництва продуктів дитячого харчування забезпечила реалізація Державної цільової соціальної програми розвитку виробництва продуктів дитячого харчування на 2012-2016 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2011 р. №870. Цьому також сприяла державна підтримка виробників екологічно чистого молока для виробництва зазначених продуктів.

Прийняття вказаної програми викликало істотне пожвавлення на ринку і за роки її дії на кошти приватних інвесторів було побудовано три нових виробництва, зокрема Філію ТДВ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей», ПрАТ «Вімм-Білл-Дан Україна» (ТМ «Агуша») та ПрАТ «ДАНОН КРЕМЕЗ» (ТМ «Тьома»). Цей та ряд інших позитивних чинників призвели до того, що на кінець 2018 року в структурі внутрішнього ринку продуктів дитячого харчування частка власного виробництва (без врахування експорту) до фактичного споживання збільшилася та складає 80,33% (в 2011 – 60 %), імпорт – 19,67 % (в 2011 р. – 40 %).

Галузь продовжує розвиватися, залишається інвестиційно привабливою і, водночас, потребує державної підтримки для збереження позитивних напрацювань попереднього періоду та імпортозаміщення м'ясних і рибних консервів, макаронних виробів, спеціальних сумішей медичного призначення та інших видів продукції.

Сучасна іграшка займає 56 місце з 4857 у рейтингу товарів, які найбільше продаються (most traded products). Світовий ринок іграшок у вартісному вираженні складає понад 34 млрд дол. США.

Не зважаючи на те, що, частка України в світовому експорті іграшок становить лише 0,05%, перспективи у цьому напрямі для нашої країни є очевидними, адже кількість учасників з України найбільшої в світі виставці іграшок в Нюрнберзі щороку зростає.

Сектор виробництва дитячих іграшок в цілому може забезпечити значний «ефект перетікання» для таких галузей як електроніка, хімічна промисловість, деревообробка, а також суттєво сприяти збільшенню пропозицій для таких секторів як транспорт і логістичні, креативні послуги, тощо.

Складнощі виробників дитячих іграшок на внутрішньому ринку: надзвичайний тиск з боку імпортової продукції, недостатня обізнаність роздрібних клієнтів та, як наслідок, споживача щодо розмаїття, якості та безпечності вітчизняних іграшок, дефіцит фінансування через неможливість налагодити національну дистрибуцію.

Водночас аналіз асортименту ігрової продукції для дітей дозволяє констатувати, що українські виробники відчують гострий брак фахівців-розробників іграшок через відсутність в Україні системної підготовки фахівців для галузі (художників, технологів, конструкторів), обізнаних з психолого-педагогічними вимогами до іграшки. Як наслідок, має місце копіювання імпортних зразків, наявність в асортименті іграшок низького художньо-технічного рівня та сумнівного змісту, що знижує престижність та конкурентоспроможність української іграшки.

Стримуючим фактором для розвитку імпортозаміщення, зокрема у виробництві меблів для навчальних закладів є наявна практика визначення технічних умов для товарів з боку Міністерства освіти, що суперечать ДСТУ. Це створює проблеми для вітчизняних виробників, коли у виробництві необхідно дотримуватись встановлених стандартів, а для участі у тендерах на оснащення шкіл виконувати вимоги замовника.

За підсумками обговорення актуальних питань розвитку виробництва та формування ринку товарів для дітей учасники засідання Круглого столу рекомендують:

1. Верховній Раді України:

- 1.1 Прискорити розгляд та прийняття законопроекту «Купуй українське, плати українцям» (про внесення змін до деяких законодавчих актів України

щодо сприяння розвитку промислового виробництва та малого і середнього підприємництва) (№ 7206)

1.2 У стислі терміни розглянути у першому читанні законопроект про внесення змін до Закону України «Про дитяче харчування» з метою приведення його положень у відповідність з директивами ЄС.

2. Кабінету Міністрів України:

2.1 Надати доручення відповідним центральним органам виконавчої влади щодо розробки та подання на затвердження у встановленому порядку:

- Стратегії розвитку виробництва та формування ринку товарів для дітей до 2025 року;

- Проекту Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання розвитку вітчизняної індустрії дитячих товарів в частині звільнення від оподаткування податком на прибуток підприємств, отриманим від продажу на митній території України товарів дитячого асортименту власного виробництва, у т.ч. меблів, спрямованим на збільшення обсягів виробництва, технічне переоснащення підприємств, модернізацію їх обладнання, удосконалення технологій виготовлення, розширення асортименту і забезпечення безпечності та якості даної продукції.

- проекту Постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання реалізації підпункту 197.1.1 пункту 197.1 статті 197 Податкового кодексу України» в частині звільнення від оподаткування податком на додану вартість постачання продуктів дитячого харчування та товарів дитячого асортименту для немовлят за переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України.

- зміни до Постанови Кабінету Міністрів України від 22.11.2004 № 1591 в частині встановлення норми додаткового споживання молока у загальноосвітніх навчальних закладах.

2.2. Внести на розгляд Верховної Ради України проект закону України «Про вимоги до предметів та матеріалів, що контактують з харчовими продуктами».

3. Міністерству економічного розвитку і торгівлі:

3.1 Активізувати роботу щодо виконання плану гармонізації у сфері технічного регулювання українського законодавства з європейським стосовно виробництва та реалізації дитячих товарів.

3.2 Вирішити питання щодо визначення референс-лабораторій з числа підпорядкованих державних центрів випробувань для проведення досліджень якості та безпечності дитячих товарів (у тому числі іграшок та продуктів харчування). Доукомплектувати зазначені референс-лабораторії необхідним обладнанням для проведення випробувань у повному обсязі відповідно до чинного законодавства.

3.3 Проаналізувати наявні проблеми та опрацювати пропозиції щодо вжиття заходів на підтримку розвитку в Україні виробництва тканин.

3.3 Сприяти участі у міжнародних спеціалізованих виставках за кордоном вітчизняним виробникам товарів для дітей.

3.4. Ініціювати забезпечення перекладу та затвердження на національному рівні міжнародного стандарту ISO 22000:2018 «Системи управління безпечністю харчових продуктів. Вимоги до будь-яких організацій харчового ланцюга».

4. Міністерству охорони здоров'я України

4.1. Внести зміни до наказу МОЗ від 06.08.2013 № 696 «Про затвердження гігієнічних вимог до продуктів дитячого харчування, параметрів безпечності та окремих показників їх якості» з метою їх узгодження з директивами ЄС, в тому числі щодо заборони вмісту антибіотиків у продуктах дитячого харчування.

4.2. Внести зміни до наказу МОЗ від 29.12.2012р. № 1138 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Матеріали та вироби текстильні, шкіряні і хутрові. Основні гігієнічні вимоги» з метою усунення технічних бар'єрів у торгівлі, дискримінаційних вимог до національного виробника продукції та гармонізації з директивами ЄС щодо безпечності товарів на ринку ЄС.

5. Міністерству інформаційної політики України спільно з зацікавленими міністерствами та відомствами, галузевими асоціаціями та провідними підприємствами галузі започаткувати системну просвітницьку роботу із споживачами щодо безпечності, якості та корисності товарів (продукції) дитячого асортименту українського виробництва шляхом створення, зокрема, спеціалізованого інтернет-ресурсу під робочою назвою «Українські товари українським дітям», запровадження соціальної реклами для якісних українських товарів.

6. Міністерству аграрної політики та продовольства України разом з Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту прав споживачів із залученням галузевих асоціацій та провідних вітчизняних виробників розробити та затвердити комплекс заходів щодо посилення державного ринкового нагляду у сфері виробництва та реалізації товарів дитячого асортименту з метою забезпечення ефективної протидії обігу продукції, що не відповідає нормам безпечності та якості.

7. Головам обласних державних адміністрацій, Київської міської державної адміністрації разом з органами місцевого самоврядування розробити і запровадити регіональні програми по забезпеченню дітей дошкільного та шкільного віку молоком, у тому числі органічним, дитячими соками та водою. При проведенні тендерних закупівель для дитячих та шкільних закладів, особливу увагу приділяти гарантуванню та забезпеченню безпечності та якості продуктів харчування постачальником.